

עידכון : מאי 2022

נוהל השקעה זה מפורסם בכפוף לכך שיועמדו לרשות משרד החקלאות ופיתוח הכפר המקורות התקציביים הדרושים, בכפוף לתקציב מדינה מאושר או אישור ועדת חריגים במשרד האוצר. למען הסר כל ספק, לא תתקבל כל טענת הסתמכות של מגיש בקשה מכוח נוהל זה אם בסופו של יום לא יועמדו לרשות המשרד מלוא התקציב או חלק הימנו.

ההפניה לנוהל זה פורסמה באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר בכתובת: www.moag.gov.il

תוכן עניינים

3.....	הגדרות	.2
3.....	תקציב	.3
3.....	ועדת השקעות	.4
4.....	תקופת הפעילות שעליה חל הנוהל	.5
4.....	תנאי הסף לזכאות להשקעה	.7
5.....	אמות מידה לבחינת בקשות	.8
6.....	בקשה להשקעה	.9
7.....	הוצאת התחייבות כספית	10.
7.....	תשלום ההשקעה	.11
7.....	מעקב ובקרה	12.
7.....	הקטנת השקעה או ביטולה	13.

1. רקע לנוהל ההשקעה בתחזוקת מערכות שימור קרקע ומטרות

משרד החקלאות ופיתוח הכפר רואה חשיבות רבה בשימור המשאבים המהווים אבן יסוד בייצור החקלאי ובהתאם מציע מספר מסלולים של השקעה ישירה בפעולות המיטיבות עם שימור הקרקע החקלאית. עיבוד קרקע מושכל, בהתאם ליעוד התואם את סוג הקרקע ומגבלות השטח, יבטיח שימור משאב חשוב זה גם לדורות הבאים. עיבוד חקלאי בר קיימא הנו בעל פוטנציאל למיתון ההשפעות של אירועי קיצון ואף מהווה חלק מסל הכלים הייעודי לריסון תופעת שינוי האקלים. השקעה על פי נוהל זה תינתן **עבור פעולות תחזוקה למערכות שימור קרקע** הננקטות לשם שימור קרקע חקלאית.

2. הגדרות

למונחים הבאים בנוהל תהיה המשמעות הנקובה לצידם, כדלקמן:

"אגודה שיתופית חקלאית" – אגודה חקלאית שהרשם כהגדרתו בפקודת האגודות השיתופיות סיווג אותה כמושב עובדים או ככפר שיתופי, כהגדרתם של מונחים אלה בתקנה 2 לתקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו - 1995.

"המשרד" – משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

"המחוז" – מחוז המשרד אליו משתייך המשק החקלאי.

"קרקע חקלאית" – קרקע שנועדה לשמש לייצור תוצרת חקלאית לשיווק.

"תחזוקת מערכות שימור קרקע" – תחזוקה סדירה של מתקנים הנדסיים (מפלים, סוללות, מעבירי מים), תעלות בלתי מעובדות, שיחים, ייצוב בצומח וייצוב הנדסי לאחר תהליך של בדיקת תכניות ושיפוט מקצועי.

3. תקציב

היקף התקציב המשוער לצורך השקעות לפי נוהל זה הוא כ-0.5 מלש"ח המהווים כ-5% מסך תקציב התמיכות הכולל בשימור קרקע. ועדת ההשקעות, כהגדרתה בסעיף 4 לנוהל זה להלן, רשאית להעביר סכום זה או חלקו, לאחד או יותר מסעיפי התקציב של נהלי ההשקעה בשימור קרקע – פעולות ואמצעים, תכנון כולל וסקרים, מיכון חקלאי ייעודי לשימור קרקע ועיבוד משמר – הכל על פי החלטת הוועדה ובהתאם לנימוקים שיפורטו.

4. ועדת השקעות

א. הרכב ועדת ההשקעות (להלן - הוועדה):

1. סמנכ"ל בכיר לניהול משאבי סביבה באגף לשימור קרקע וניקוז, או נציגו – אשר ישמש כיו"ר.
2. חשב המשרד או נציגו.
3. היועץ המשפטי של המשרד או נציגו.

אל דיוני ועדת ההשקעות יוזמנו גם סגן מנהל האגף לשימור קרקע וניקוז ומנהל תחום שימור קרקע ותכנון פיזי. יובהר כי שום פעולה של הוועדה לא תפגע מחמת זה שבשעת החלטה לא זומן או לא נכח מי מהמוזמנים.

ב. הוועדה תדון בכל הבקשות אשר נדונו ודורגו בוועדת השיפוט המקצועית המייעצת כהגדרתה להלן, ועמדו בתנאי נוהל זה.

ג. הוועדה תקבע, לגבי כל מבקש, האם הוא זכאי להשקעה לפי נוהל זה ואת היקפה.

ד. החלטות הוועדה יינתנו בכתב, ישקפו את עיקרי הדיונים, ינומקו ויחתמו על ידי כל חברי הוועדה.

ועדת שיפוט מקצועית

- א. הרכב ועדת השיפוט המקצועית:
1. מרכז תא שימור קרקע מחוזי או נציגו – אשר ישמש כיו"ר.
 2. מתכנן שימור קרקע במחוז שבתחומו הוגשה הבקשה.
 3. מרכז בכיר חקלאות משמרת.
 4. מנהל תחום שימור קרקע ותכנון פיזי.
- ב. ועדת השיפוט המקצועית המייעצת לוועדת התמיכות תדון בבקשות הכוללות את כל המסמכים הנדרשים ע"פ הנוהל ואשר יוגשו במערכת ההשקעות המרכזית של המשרד במועד ותעביר המלצתה לוועדת התמיכות. יובהר, למען הסר ספק, כי שום פעולה של הוועדה לא תפגע מחמת זה שבשעת ההחלטה לא זומן או לא נכח מי מהחברים.
- ג. הוועדה תדרג את התוכניות לפי אמות המידה כמפורט בסעיף 7 לנוהל זה להלן.
 - ד. המלצות וועדת השיפוט יינתנו בכתב, ישקפו את עיקרי הדיונים, ינומקו ויחתמו על ידי יו"ר הוועדה.

5. תקופת הפעילות שעליה חל הנוהל

הנוהל יחול על פעולות תחזוקת מערכות שימור קרקע אשר יחלו מיום אישור הבקשה בוועדת התמיכות בלבד ועד לתום תקופת ההתחייבות של המשרד, אשר ככלל לא תעלה על שנתיים.

6. תנאי הסף לזכאות להשקעה

- המגיש בקשה לפי נוהל זה יידרש לעמוד בכל אחד מתנאי הסף הבאים, במצטבר:
- 6.1 מבקש הבקשה לא קיבל מענק להשקעה במסלול התחזוק (למעט תחזוקה בשיחים) בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה.
 - 6.2 המבקש צירף כל אחד מהמסמכים הבאים:
 - 6.2.1 אישור בר תוקף על ניהול ספרי חשבונות ורשומות לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים, תשל"ו – 1976.
 - 6.2.2 אישור לצורך ניכוי מס במקור, לפי תקנות מס הכנסה (אישור בדבר ניכוי במקור), תשמ"א – 1980.
 - 6.2.3 פרטי בנק ופרטי מורשי חתימה.
 - 6.3 היה המבקש תאגיד יצרף בנוסף תעודת התאגדות, נסח חברה/שותפות/אגודה.
 - 6.4 המבקש הוכיח את הזכויות בקרקע החקלאית אשר בשטחיה יבוצעו הפעולות והאמצעים, באחת הדרכים הבאות לפי העניין:
 - א. **המבקש הוא בעלים או מחזיק של קרקע חקלאית פרטית** – באמצעות הצגת נסח רישום מפנקסי המקרקעין (נסח טאבו), אשר מועד הנפקתו אינו עולה על 6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה. ובלבד שאם בקרקע החקלאית בעלי זכויות נוספים, ימציא המבקש **בנוסף** הודעה חתומה בכתב על ידי כל אחד מבעלי הזכויות הנוספים להגשת הבקשה וקבלת ההשקעה על פי נוהל זה על ידי המבקש.
 - הסכם התקשרות או כל מסמך המוכחים את שרשרת העברת הזכויות הנטענת (צו ירושה, צו קיום צוואה, הסכם מכר, מתנה, ייפוי כח בלתי חוזר ועוד) לרבות תשלום המסים כנדרש על פי כל דין.
 - ב. **המבקש הוא מחזיק או זכאי להחזיק קרקע חקלאית ממקרקעי ישראל** – באמצעות הצגת חוזה חכירה או הסכם רשות תקף בין המבקש ורשות מקרקעי ישראל, ובלבד שאם הזכות הוקנתה, הועברה או שועבדה למבקש מאת המחזיק כאמור, יוגש גם היתר תקף בכתב לשימוש חורג בקרקע מאת הגורם המוסמך על פי חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז-1967.

ג. המבקש הוא חבר אגודה חקלאית – באמצעות הצגת אישור חתום על ידי מזכיר האגודה בציון מספר המשק.

ד. המבקש הוא בעלים או מחזיק כדין של קרקע חקלאית המצויה באזור יהודה ושומרון ובקעת הירדן – באמצעות הצגת אישור המנהל האזרחי, בצירוף תצלום אוויר של הקרקע החקלאית נשוא הבקשה.

6.5 ציון הסף הכולל שקיבלה הבקשה לא פחת מ-70 נקודות, בהתאם לקריטריונים המפורטים בטבלה שבסעיף 7 להלן.

6.6 הוגשה בקשה להשקעה בתכנית נטיעה, התכנית תכלול מרכיב זריעת גידולי שירות עד 50 ס"מ בכל צד משורת הנטיעה, כולל על הגדודיות.

יובהר, כי בקשה שאינה עומדת באחד מתנאי הסף לעיל, תדחה על הסף ולא תידון לגופה.

7 אמות מידה לבחינת בקשות

א) ועדת השיפוט המקצועית תדרג את הבקשות להשקעה בהתאם לנוהל זה לפי הקריטריונים הבאים:

מס' הקריטריון	1	2	3	4
תיאור הקריטריון	חומרת הבעיה	סוג הממשק ומתקן לתחזוקה	ממשק הגידול שיטות ואמצעי השימור	מימוש השקעה בחמש שנים אחרונות
ציון דירוג	עד 35 נקודות	עד 50 נקודות	עד 10 נקודות	עד 5 נקודות
	100 נקודות			

הנחיות לניקוד:

(1) חומרת הבעיה (מקסימום 35 נקודות)

- שטח הסובל מסחיפת קרקע ו/או בעיית רטיבות/המלחה חמורה יקבל עד 35 נק'.
- שטח הסובל מסחיפת קרקע ו/או בעיית רטיבות/המלחה בינונית יקבל עד 25 נק'.
- שטח הסובל מסחיפת קרקע ו/או בעיית רטיבות/המלחה קלה יקבל עד 15 נק'.

- חומרת הבעיה בתוכניות העוסקות בשימור קרקע עילי תקבע לפי סקר קרקע ארצי 20,000:1 או מפת פוטנציאל סחיפה 2007 (או בהתאם להחלטות ועדת השיפוט באזורים בהם אין סקר קרקע או הסקר אינו מעודכן).

- חומרת הבעיה בתוכניות המטפלות בעודפי רטיבות והמלחה תקבע לפי הקריטריונים המפורטים להלן:

- עומק מי התהום מפני הקרקע 0-1.0 מ' ו/או מוליכות (EC) יותר מ- 8 dS/m בעיה חמורה.
- עומק מי התהום מפני הקרקע 1.0-2.0 מ' ו/או מוליכות (EC) משתנה בין 4-8 dS/m – בעיה בינונית.
- עומק מי תהום מפני הקרקע 2.0-3.0 מ' ו/או מוליכות (EC) הקטנה מ- 4 dS/m – בעיה קלה.

(2) סוג הממשק לתחזוקה (מקסימום 50 נקודות)

- זריעת ערוצי זרימה ודרכים חקלאיות - 50 נק'.

- מערכות ניקוז תת קרקעי – 50 נק'.
- תחזוקת שיחים, בריכות או מתקני השחייה – 40 נק'.
- מתקנים הנדסיים – רכיבי ניקוז בדרכים, דרכי מים, תעלות, מעבירי מים בגד"ש – 30 נק'.
- (3) ממשק הגידול שיטות ואמצעי השימור (מקסימום 10 נקודות)
 - שטחי גידולי שדה בעיבוד משמר, ומטעים המעובדים בניהול עשבייה מלא – 10 נק'.
 - מטעים בניהול עשבייה חלקי – 5 נק'.
 - ללא אמצעי שימור קרקע אגרונומיים – 0 נק'.
- שטחים אשר מנהלים אחד מהממשקים הנ"ל אך אינם סובלים מבעיות סחף קרקע (למשל שטחים הסובלים מבעיות עודפי רטיבות/המלחה) יקבלו – 10 נק'.
- (4) מגיש בקשה שקיבל מענק להשקעה בחמש השנים האחרונות ולא מימש את ההשקעה בפועל (לפחות 70% ממנה) לא יזכה לקבל את מלוא הניקוד.

8 אופן הגשת בקשה להשקעה

- א. בקשת התמיכה תוגש באמצעות מערכת ההשקעות המרכזית של המשרד, **החל מיום ראשון ה-19.06.22**, בקישור <https://tmi.moag.gov.il>.
- ב. בנושאים מקצועיים הנוגעים לנוהל זה יש לפנות לתא שימור קרקע במחוז הרלוונטי (פרטי ההתקשרות מפורטים בטבלה מטה).
- ג. בנושאים הנוגעים לאופן השימוש במערכת ההשקעות המרכזית יש לפנות למוקד השירות והתמיכה של משרד החקלאות, בטל' 6016*.
- ד. הבקשה תוגש לא יאוחר מיום ה-21.7.2022 (כולל).
- ה. מבקש רשאי להגיש רק בקשה אחת לפי נוהל זה.

המחוז	תא שמור קרקע וניקוז	כתובת	מס' טלפון	דואר אלקטרוני
צפון	ניקולאי נזימוב	משרד החקלאות, עכו	050-6241189	nicolain@moag.gov.il
	רם שדמון	מ"א גליל עליון - קרית שמונה	050-6241817	ramsh@moag.gov.il
	אריאל מריאש		054-4946668	arielm@moag.gov.il
עמקים	אלה כהן-שוורץ	ת"ד 203 ד"נ גלבע 18120	052-4409945	ellach@moag.gov.il
	דני לסקה		050-6241810	dannyl@moag.gov.il
	גלעד שלו		050-7388758	gilads@moag.gov.il
מרכז	אלכס פיינגריש	רח' שמעוני 35 חדרה	050-6241207	alexfn@moag.gov.il
	מור שחר		050-6241907	mors@moag.gov.il
השפלה וההר	אבי שוורץ	דרך המכבים, הקריה החקלאית, ראשון לציון	050-6241216	avis@moag.gov.il
	אורן בן סידון		052-6215350	orenb@moag.gov.il
נגב	אלון אורון	מרכז חקלאי גילת, 85282	052-5516029	alonor@moag.gov.il
	אבי קווין		050-7849854	aviq@moag.gov.il
	שחר רוזנבלט		054-9779770	shacharr@moag.gov.il

9 הוצאת התחייבות כספית והיקף ההשקעה

- א. לאחר ובכפוף לאישור ההשקעה בוועדת ההשקעות, תצא התחייבות כספית, בגובה סכום ההשקעה שאושרה, בחתימת מורשי החתימה של המשרד בהתאם לחוק נכסי המדינה, התשי"א – 1951.
- ב. תוקף ההתחייבות יצוין על גביה. יובהר ויודגש כי ככלל, המשרד לא יאריך את ההתחייבויות מעבר למועד שצוין בהן. על מקבל ההשקעה להשלים את ביצוע הפעולות הנדרשות, לרבות הגשת כל המסמכים הנדרשים, עד למועד שיקבע בהחלטת הוועדה.
- ג. שיעור ההשקעה המאושר מטעם המשרד לא יעלה על 75% מעלות התוכנית או עד 20,000 ₪ למבקש או 30,000 לאגודה שיתופית חקלאית, בכפוף להמצאת חשבונית כדין ובניכוי מע"מ.

10 תשלום ההשקעה

- א. השקעה מאושרת תשולם בכפוף להגשת בקשת תשלום כמפורט בנספח 6 לקובץ הנספחים וכן כל המסמכים הבאים:
 1. טופס ריכוז חשבוניות המצורף כנספח 2 לקובץ הנספחים (תותר הגשה של עד שתי בקשות תשלום להגשה מאושרת).
 2. אישור מתכנן המחוז כי מבקש ההשקעה עמד בתכנית המאושרת (במטעים תאושר השקעה בגודליות רק במידה ובוצעה זריעת גידולי שירות עד 0.5 מטר לכל צד בשורת הנטיעה).
 3. דו"ח מדידה או שרטוט מערכת מידע גיאוגרפי (GIS).
- ב. התשלום יבוצע ישירות לחשבון הבנק של המבקש, בתוך 60 ימי עסקים ממועד הגשת חשבונית כדין, בהתאם להוראות התכ"ס והנחיות החשב הכללי ובכפוף לתנאים המופיעים הנוהל תמיכות זה.

11 מעקב ובקרה

- א. המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך מעקב ובקרה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי ההשקעה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו, מילוי התנאים למתן ההשקעה ועל השימוש בהשקעה שנתן.
- ב. לשם ביצוע האמור, רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש מהנתמך, בין היתר, להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בהשקעה ורשאי הוא לשלוח נציג מטעמו לבקר במשרדו ובמתקניו ולעין בספרי החשבונות שלו.

12 קיזוז, הקטנת השקעה או ביטולה

- א. המשרד רשאי להקטין או לבטל את ההשקעה אם לא קיים הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע המעקב והבקרה כאמור, אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן ההשקעה, אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת, אם ההשקעה ניתנה על בסיס נתונים כוזבים, אם הופחת תקציב ההשקעה עקב מדיניות כלכלית או אם יש למשרד חשש סביר כי הנתמך פועל שלא על פי דין.
- ב. החליט המשרד על הקטנת ההשקעה או על ביטולה, ישיב הנתמך למשרד לאתגר את ההשקעה ששולמה לו ושהוחלט על ביטולה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי הכל בהתאם להוראות התכ"ס.
- ג. המשרד רשאי יהיה לקזז חוב של הנתמך למשרד מסכום ההשקעה לו הוא זכאי לפי נוהל זה..

ד. במקרה בו יתגלה כי שולמה השקעה על בסיס דיווח כוזב, שמורה למשרד הזכות למנוע מהמבקש לקבל השקעה כלשהי בכל נושא שלגביו יפרסם המשרד נוהל השקעה במהלך השנתיים העוקבות.